विकास खबरपत्रिका राष्ट्रिय साप्ताहिक

प्रेस काउन्सिलबाट 'क' वर्गको मान्यता प्राप्त

विकास

www.bikaskhabar.com खबरपत्रिका साप्ताहिक

sfof{no
थाहा नगरपालिका-८
मिडिया चौक, मकवानपुर
;Dks{g+
९८०७२२५०७२
Odn
bikaskhabar@gmail.com

● मकवानपुर, वर्ष-१०, ● अंक-२३, ● २०७४ पौष ०३ गते सोमबार, ● 18 Dec., 2017, ● नेपाल सम्वत्-११३८, ● पृष्ठ-६, ● मूल्य रु. ५/-

पालुङ बोर्डिङले मनायो रजत जयन्ती

◆ विकास संवाददाता

थाहानगरको पालुङ बोर्डिङ ईङ्लिस स्कूलले रजत जयन्ती मनाएको छ । वि.सं. २०४९ पौष १ गते स्थापना भएको उक्त बोर्डिङले रजत जयन्ती मनाएको हो । बोर्डिङका सस्थापक बालमुकुन्द ढकालको सभाध्यक्षता तथा थाहा नगरपालिकाका नगर उप प्रमुख खड्ग गोपालीको प्रमुख आतिथ्यमा कार्यक्रम भएको हो ।

कार्यक्रमाको विशेष अतिथी थाहा नगरपालिकाका २ नम्बर वडा अध्यक्ष गुप्त बहादुर कार्की रहेका थिए । कार्यक्रममा नगर उपप्रमुख गोपालीले निजीबिद्यालयले थाहा नगरको शिक्षामा निकै टेवा पुब्याएको बताए । सामुदायीक विद्यालमा बिद्यार्थीको संख्या घटिरहेको सन्दर्भमा शिक्षा क्षेत्रमा निजी क्षेत्रको सहभागितालाई उत्साहको रूपमा हेरिएको बताए । वडा अध्यक्ष गुप्त बहादुर कार्कीले विद्यार्थीको उज्वल भबिष्य र शिक्षाको निम्ती धरै नै मिहनत गरेको पालुङ बोर्डिङको सफलताको कामना गरे ।

कार्यक्रममा विद्यालयका प्रिन्सीपल विविध ढकालले बिद्यार्थीको भबिष्य र उनीहरूको शिक्षा प्रति सधै प्रतिवद्ध रहने प्रतिवद्धता व्यक्त गरे । विद्यार्थीको शिक्षमा सुधारको निम्ती बिज्ञान प्रयोगशाला तत्काल निमार्ण हुन लागको जानकारी गराए । विद्यालयको सस्थापक तथा कार्यक्रमका सभापती बालमुकुन्द ढकालले अब तत्कालै अभिभाकको माग अनुरूप दशजोड दुईको अध्यापन थालिने जानकारी दिए । बोर्डिङलाई यो अवस्थासम्म पुग्नका लागि सहयोग गर्ने बिद्यालय व्यवस्थापन समिती, अभिभावक, बिद्यार्थी लगायतको भुमिका महत्वपूर्ण रहेको बताउँदै सबैप्रति आभार व्यक्त गरे ।

कार्यक्रममा जनप्रतिनीधिहरू, पूर्व विद्यालय व्यवस्थापन समीतीका पदाधिकारी, शिक्षक, पूर्व विद्यार्थी, विभिन्न राजनैतिक दल, समाज सेवी, बुद्धीजीवी, शिक्षाविद्, शिक्षाप्रेमी, अभिभाबाक, विद्यार्थी लगायतको उपस्थीती रहेको थियो ।

कर तिर्न अटेर गर्दै ठूला होटल व्यवशायी

◆ विकास समाचारदाता
थाहानगर

पर्यटकीय क्षेत्र थाहानगरका अधिकांश ठूला होटलहरूले हालसम्म कर नै नतिरेको थाहा नगरपालिकाले बताएको छ । नगरपालिका भित्र सञ्चालित अधिकांश होटलहरूले एकीकृत सम्पत्ती तथा व्यवशाय कर नतिरेको नगरपालिकाका प्रशासन शाखा प्रमुख अनिल लामिछानेले जानकारी दिए । 'नगरपालिका भित्र संचालित तारे होटलदेखि अन्य धरैजसो होटलले यो किसिमको कर तिरेका छैनन्,' उनले भने । नगरपालिका क्षेत्रमा रहेको सबैभन्दा ठूलो होटल एभरेष्ट पानोरमा रिसोर्टले त भन एकीकृत सम्पत्ती कर समेत तिरेको छैन ।

थाहानगरमा साविकका छ वटा गाविस गाभिएका छन् । जबकि थाहानगर पर्यटकीय नगर भएकोले नगरको अधिकांश क्षेत्रमा साना ठूला होटल तथा होमस्टे व्यवशाय संचालनमा रहेका छन् । नगरपालिकामा एकीकृत सम्पत्ती कर तथा व्यवशाय कर नतिर्ने होटलहरूमा एभरेष्ट पानोरमा रिसोर्ट दामन सहित नगरकै अर्को प्रमुख पर्यटकीय गन्तव्य चित्लाङ, बज्रवाराही, पालुङ, दामन, आग्रा तथा टिष्टुङका दर्जनौ होटल व्यवशायीहरू रहेका छन् । नगरमा दर्ता भएका होटल व्यवशायीहरूले पनि आफ्नो व्यवशाय वार्षिक रूपमा नवीकरण गर्न अटेर गर्ने गरेको लामिछानेले बताए । उनका अनुसार-'आर्थिक वर्ष २०७४/०७५ को हालसम्मको अवधिमा नगरपालिकामा ६ सय ६७ वटा व्यवशायी दर्ता भएका

थाहा-४ मा रहेको एभरेष्ट पानोरमा रिसोर्ट । फोटो : विकास

छन् ।' तर, करिब एकसय व्यवशायीले संचालन गरेको व्यवशाय मात्र अहिलेसम्म नगरमा नविकरण भएको अभिलेख छ ।

नगरमा संचालन भएका होटलहरूले हाल व्यवसाय कर मात्र होइन घर वहाल कर त झन तिरेकै छैनन् । 'नगरपालिका क्षेत्रमा रहेका केही सरकारी कार्यालय बाहेक कुनै पनि संघसंस्था, व्यवशायी, वित्तिय निकाय तथा सहकारीहरूले समेत बहाल कर नतिरेका छैनन्'-प्रशासन शाखा प्रमुख लामिछानेले भने । थाहा नगरपालिकाको नगरसभाको निर्णय अनुसार बहालवाला र घरधनीबीच भएको सम्झौता रकमको २ प्रतिशत बहाल कर नगरमा बुझाउनु पर्नेछ ।

थाहाले नगरपालिका घोषणा भएको दोस्रो वर्षबाट एकीकृत सम्पत्ती कर र व्यवहाय कर लगाउँदै आएको छ । नगरले आर्थिक वर्ष २०७२/०७३ देखि कर लगाएको भएपनि पानोरमा रिसोर्टले अहिलेसम्म पनि कर तिर्न अटेर गरेको छ । एकीकृत सम्पत्ती कर तथा व्यवशाय कर तिर्नका लागि रिसोर्टलाई पत्राचार गरेको भए पनि बेवास्ता गरेको नगरपालिकाले जनाएको छ । नगरपालिकाका प्रशासन प्रमुख लामिछानेले भने-'रिसोर्टलाई पत्राचार गरेपछि करको दरलगायतको विषयमा बुझ्न एक जना आएका थिए, त्यसपछि उनी पनि हराए, हालसम्म रिसोर्टले कर तिरेको छैन ।'

त्यसोतः पानोरमा रिसोर्ट थाहा नगर उद्योग वाणिज्य संघको सदस्य समेत नरहेको संघका अध्यक्ष कविराज खत्रीले प्रतिक्रिया दिए । उनले व्यवशायीहरूको छाता संगठन थाहानगर उद्योग वाणिज्य संघको सदस्यता लिन आग्रह गरेको सुनाए । त्यसैगरी नगरका व्यवशायीहरूलाई व्यवशाय दर्ता गर्नको लागि उनले नगर र संघले संयुक्त रूपमा विशेष अभियान थाल्न संघ तयार रहेको प्रतिवद्धता व्यक्त गरे । थाहानगरको विशेष पर्यटकीय क्षेत्रको रूपमा रहेको दामन र आसपासका व्यवशायीहरूलाई व्यवशाय दर्ताको लागि आफ्नो तर्फबाट प्रयास भइरहेको थाहा-४ का वडा अध्यक्ष दिपक सिं लामाले बताए । उनले पानोरमा रिसोर्टका प्रतिनीधिलाई मौखिक रूपमा व्यवशाय दर्ता तथा सम्पत्ती कर तिर्नका लागि आग्रह गरिसकेको जानकारी दिए ।

त्यस्तै चित्लाङ क्षेत्रका व्यवशायीहरूलाई पनि नगरमा दर्ता गरेर मात्र संचालन गर्न आग्रह गरेको थाहा-९ का वडा अध्यक्ष परशुराम श्रेष्ठले जानकारी दिए । उनले स्थानीय व्यवशायीहरूले व्यवशाय दर्ता नगरी अटेर गरेर संचालन गरे कानूनी रूपमै

बाँकी पृष्ठ ५ मा

JolQmut 36gf btf{ ;DaGwL h?/L ;'rgf Û

जन्म दर्ता बालबालिकाको नैसर्गिक अधिकार हो । जन्मेको ३५ दिन भित्रै आफ्नो स्थानीय तहमा गई दर्ता गरौं । जन्म र मृत्यु दर्ताको सूचना परिवारको मुख्य व्यक्तिले र निजको अनुपस्थितिमा परिवारको उमेर पुगेको व्यक्तिले सूचना दिन सक्छन् । जन्म, मृत्यु, बसाई सराई, विवाह एवं सम्बन्ध विच्छेदका घटना दर्ता गर्नु नागरिकको कर्तव्य हो । बसाई सराई गर्दा व्यक्ति आफू मात्र बसाई सरी गए व्यक्तिले र परिवार नै बसाई सरी गए परिवारको मुख्य व्यक्तिले दर्ता गर्नु पर्छ ।

yfxf gu/kflnsf
gu/ sfo{kflnsfsf] sfof{no
OGb|o0fL rf}, dsjfgk'/

नेपाल सरकारको सूचना Û

हाम्रो हरेक कदमहरु राष्ट्रिय स्वार्थबाट प्रेरित हुने संस्कृतिको विकास गरौं ।

नेपाल सरकार
;'rgf tyf ;~rf/ dGqfno
सूचना विभाग

विकास खबरपत्रिका साप्ताहिक — प्रेसकाउन्सिलबाट 'क' वर्गको मान्यता प्राप्त — www.bikaskhabar.com
२०७४ पौष ०३ गते सोमबार 18 Dec., 2017, Monday
जि.प्र.का.दर्ता नं. ५९/२०६५/०६६ म.जि.हु.दर्ता नं. २३/२०६६/०६७

www.bikaskhabar.com
bikaskhabar@gmail.com

सम्पादकीय

स्थानीय सरकारको कर्तव्य, नागरिक दायित्व

नेपालको संविधान अनुसार स्थानीय सरकारको रुपमा रहेको स्थानीय तह आर्थिक रुपले पनि आफूलाई बलियो बनाउने धुनमा छन् । आर्थिक रुपले बलियो हुँदा ति स्थानीय तहको विकासले गति लिने कुरामा दुई मत छैन । यसका लागि नागरिकको लगानी उत्तिकै आवश्यक हुन्छ । जब नागरिकको लगानी हुन्छ तब त्यस्ता विकास कार्यमा अपनत्व बढ्छ अनि, दीगो विकासको रुप लिन्छ । सन्दर्भ सरकारलाई तिर्नुपर्ने करको हो । आजभोलि धेरै व्यावसायीहरू कर बुझाउने आवश्यकता र प्रक्रियाबारे अनभिज्ञ भएको गुनासो गर्न थालेका छन् । स्थानीय तहहरुले साना तथा मझौला व्यावसायीहरूलाई दृष्टिगत गरेर स्थानीय तहमा बुझाउनुपर्ने राजस्व सम्बन्धी आधारभूत प्रशिक्षण दिने कार्यक्रम गर्ने योजनातर्फ उन्मुख भएका छन् । यस्ता खाले कार्यक्रमले कर तिर्नुपर्ने राज्यप्रतिको दायित्वलाई केही हदसम्म उजागर गर्ने आशा लिइएको छ भने कर प्रणालीबारे व्यवसायीहरूलाई जानकारी गराई कर बुझाउन उत्प्रेरणा दिने दायित्व निर्वाह गरेको देखिन्छ। कर शिक्षा संचालन गर्नु स्थानीय सरकारको कर्तव्य पनि हो । कर प्रक्रियाबारे व्यवसायीवर्ग अनभिज्ञ हुनु मुख्यतया दुई कुरामा भर पर्छ । पहिलो–स्थानीय तहहरुले विविध कारणवश कर सूचना शिक्षा र अभिमुखीकरण पर्याप्त मात्रामा दिन सकेका छैनन् । अर्को, व्यवसायी वा अन्य करदाता आफैं पनि जान्न इच्छुक देखिएका छैनन् । यी दुवै कारणले करदाता नागरिक वा व्यावसायी आफ्नो दायित्व, करको दर, तिर्नुपर्ने प्रक्रियाजस्ता आधारभूत विषयबारे विज्ञ छैनन्। यसको एकमात्र समाधान करदाता शिक्षालाई व्यापक र प्रभावकारी बनाउनु हो। यसका लागि स्थानीय सरकारले निजी क्षेत्रको प्रतिनिधिमूलक संस्थासँग सहकार्य र समन्वय गरी अघि बढ्नुपर्दछ।

सर्वसाधारण करदातालाई करबारे जानकार बनाई उनीहरूलाई करको दायरामा ल्याउन करदाता शिक्षालाई विश्वमा नै प्रभावकारी मानिन्छ। यसका लागि स्थानीय तहहरुले विभिन्न सञ्चारमाध्यममार्फत् नागरिकको पहुँच पुग्ने गरी जानकारी र सूचनाहरू प्रकाशित गर्नु पर्दछ । हाम्रो समाजमा कर प्रक्रियाबारे अनभिज्ञता देखाउने पनि दुईथरिका करदाता भेटिन्छन्। पहिलो–साँच्चिकै यसबारे अनभिज्ञ छन्। अर्कोथरी करका विषयमा कार्बाहीमा परेपछि मलाई थाहा नै थिएन भन्नेहरू छन्। उनीहरूले वास्तवमैं जानकारी नपाएका हुन सक्छन् वा कार्बाहीमा पर्दा झूट बोलेका पनि हुन सक्छन्। त्यसका अतिरिक्त कुन प्रकृतिको कत्रो आकारको व्यावसाय गर्दा कति कर तिर्नुपर्छ भन्ने कुराको जनकारी नै नलिइकन व्यवसाय सुरु गर्ने प्रवृत्ति हामी कहाँ नौलो होइन। त्यसरी व्यवसाय थाल्नेहरू करको दायरामा आउने बेलामा कर नतिर्ने मनस्थितिमा हुन्छन्। अर्को थरिका यस्ता व्यावसायी छन्, जो करको दायरामा आयो भन्ने बढी शुल्क तिर्नुपर्छ, घाटा पर्छ भन्ने मान्यता राख्दछन्। यो दुबै मानसिकता गलत हो ।

मकवानपुरको दश स्थानीय सरकार मध्येको थाहा नगरपालिकामा पनि बेलैमा कर नतिर्ने र अहिले २/३ वर्षको कर एकैपल्ट तिर्दा आर्थिक बोझ ठानेर झन तिर्दै नतिर्ने प्रवृत्ति बढ्दो छ । यसरी कर तिर्नुपर्छ भन्ने डरले भाग्नू गलत प्रक्रिया हो । यसो गर्दा एकातिर उठ्नूपर्ने करको थुप्रो देखिन्छ भने करदाताको दायित्व दिनदिनै बढिरहन्छ । अन्ततः सरकारले कर त लिएरै छाड्छ । तसर्थ स्थानीय सरकारले नगरबासीलाई सहजीकरण गर्नुपर्दछ भने नागरिकले कर तिर्नु आफ्नो दायित्व सम्झेर नगरपालिकामा तिर्नुपर्ने कर भूक्तानी गर्नुपर्दछ ।

yfxf gu/kflnsfsf]zv/sf[6 sfp06/af6 lbjfa; ;]]f

विहान	६:१५	बजे काठमाण्डौ (हाइस)
विहान	६:१५	बजे हेटौंडा (फोर्स)
विहान	७:१५	बजे काठमाण्डौ (बस)
विहान	८:00	बजे हेटौंडा (बस)
विहान	८:१५	बजे सिमभन्ज्याङ हुँदै काडमाण्डौ (फोर्स)
विहान	९: 00	बजे काठमाण्डौ (मिनीबस)
विहान	९:00	बजे हेटौंडा जम्बो हाइस
विहान	९:४५	बजे काठमाण्डौ फोर्स
विहान	१0:१५	बजे मार्खु, पालुङ हुँदै हेटौंडा (मिनीबर्स)
विहान	१0:१५	बजे काठमाण्डौ(फोर्स)
विहान	१0:३0	बजे हेटौंडा (फोर्स)
विहान	११:१५	बजे काठमाण्डौ (मिनिबस)
विहान	१२:३0	बजे हेटौंडा (बर्स)
मध्यान्ह	१२:३0	बजे काठमाण्डौ (बस)
मध्यान्ह	१:३0	बजे हेटौंडा (मिनीबस)
दिउँसो	१:३0	बजे पालुङ गोगने पकने (मिनीबस)
दिउँसो	१:३0	बजे काठमाण्डौ (फोर्स)
दिउँसो	२:३0	बजे काठमाण्डौ (फोर्स)
दिउँसो	३:00	बजे पालुङबाट मार्खु (बस)
दिउँसो	३:३0	बजे पालुङबाट काठमाण्डौं (बस)

थप जानकारीको लागि नारायणी यातायात दिवा बस सेवा तथा टिकट काउण्टर दामन शिखरकोट इन्चार्ज अरुण लामा ९८५५०७२३२२ र नरेन्द्र अधिकारी ९८५५०७०५६१

dxTj Kf0f{6]nkmf]g gDa/x?

पालुङ एम्बुलेन्स (चालक)	९८१४२०७४०१
आग्रा एम्बुलेन्स (चालक)	९८६०२२३७५५
जनकल्याण उच्च मा.वि.	०५७-६२०३६४
थाहा नगरपालिका कार्यालय	०५७-४०००५६
मत्स्यनारायण मा.वि.	०५७-६२०५१२
ईप्रका पालुङ (प्रमुख)	९८५५०६९४९९
प्रहरी चौकी फाखेल	०५७-६९२५१८
जिल्ला प्रशासन मकवानपुर	०५७-५२०३८८
विद्युत प्राधिकरण पालुङ	०५७-४०००२९

निर्वाचनपछि संघीयता कार्यान्वयनका जटिलता र चुनौती

❧8f= zs\$/k|;fb zdf{

k[7eld

देश संघीय संरचनामा रुपान्तरण भएपछि गर्नुपर्ने धेरै कामको थालनी भइसकेको छ । तीन तहका सरकारबीच कार्यविभाजन, राजस्व उठाउने अधिकार, केन्द्रीय तहबाट हस्तान्तरण हुने राजस्वको व्यवस्थापन गर्ने 'प्राकृतिक स्रोत वित्तीय आयोग' ऐनलगायत कानूनी संरचना तयार भएको छ । संघीय सरकारको संरचना सबै ठाउँमा एकै देखिँदैन । तर, नेपालजस्तै तीन तहका सरकार भएका देश पनि छन् । उनीहरूको सरकार व्यवस्थापन अनुभव तथा चुनौतीबाट नेपालले पाठ सिक्न सक्छ । यहाँ तीन तहका सरकार भएका अर्जेन्टिना, ब्राजिल, दक्षिण अफ्रिका र स्वीट्जरल्याण्डको अनुभव तथा समस्याबारे चर्चा गरिएको छ ।

tlg txsf ;/sf/alr pTkGg xg]] rgf}tL

अर्जेन्टिनामा तेस्रो तह अर्थात् नगरपालिकालाई कम स्वायत्तता दिइएको छ । प्रदेश र नगरपालिकाबीच राम्रो कार्यविभाजन छैन । उत्तरदायित्व स्पष्ट नभई विभाजन हुँदा राष्ट्रिय कार्यक्रम र नीतिको कार्यान्वयनमा चुनौती देखिएका छन् । सामाजिक क्षेत्रका अधिकांश कार्यक्रम संघको कार्यक्षेत्रमा पर्छन् । यी कार्यक्रम कार्यान्वयन प्रदेशको निर्देशन र निगरानीमा नगरपालिकाले नै गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । यस्तो व्यवस्थामा प्रदेशले समय-समयमा बजेट रोक्ने वा कार्यक्रम स्वीकृत नगरी नगरपालिकाको काममा बाधा पुऱ्याउँछन्।

केन्द्र र नगरपालिकामा एउटै पार्टीको वर्चस्व भए पनि प्रदेशलाई अनावश्यक अधिकार दिंदा राष्ट्रिय कार्यक्रम कार्यान्वयन नहुन सक्छन् । नगरपालिकाले राष्ट्रिय कार्यक्रम प्रभावकारी रूपमा कार्यान्वयन गरे पनि त्यसको जस पूर्णरूपले मेयरले नपाउन सक्छ । यसर्थ, प्रदेशलाई बढी अधिकार दिंदा नगरपालिकामा कार्यक्रम लागू गर्ने जाँगर हुँदैन । ब्राजिलको संघीय संरचनामा प्रदेश सरकारभन्दा नगरपालिका धेरै शक्तिशाली हुन्छन् । प्रदेश र केन्द्र सरकारका निर्णय स्थानीय तहमा कार्यान्वयन गर्ने वा नगर्ने भन्ने विषय भने नगरपालिकाकै अधिनमा हुन्छ ।

ब्राजिलमा संघ र नगरपालिकाबीच सोझो सम्बन्ध हुँदा राष्ट्रिय कार्यक्रम लागू गर्न भने सजिलो छ । अर्जेन्टिनामा जस्तो प्रदेशले हस्तक्षेप गर्ने अधिकार नहुँदा नगरपालिकाले निर्धक्क काम गर्न पाउँछन् । यसअतिरिक्त अधिकांश समय संघीय सरकार धेरै पार्टीको संयुक्त सरकार हुन्छ । यसो हुँदा पार्टीगत नीति कमजोर हुन्छन् र यसको असर कार्यान्वयनमा नगन्य हुन्छ । पार्टीहरु कमजोर हुँदा नगरपालिका तहका नेता आफूमा प्रत्यायोजित अधिकारका कारण सबल ठहरिन्छन् । उनीहरूमा राष्ट्रिय कार्यक्रम प्रभावकारी कार्यान्वयन गरे राजनीतिको खुड्किलो चढ्न सकिने अनुभूति हुन्छ । यही अभिप्रायले नीतिहरु कार्यान्वयन गर्न प्रोत्साहित हुन्छन् ।

समष्टिगत आर्थिक स्थायित्व हासिल गर्ने अभिप्रायले ब्राजिलमा वित्तीय अनुशासन कडा बनाइएको छ । नगरपालिकाको खर्चले बजेट घाटा वृद्धि हुने परिस्थिति उत्पन्न भए यस्तो खर्च खारेज गर्नुपर्ने हुन्छ । बजेट व्यवस्थापन बढी अनुशासित भएकाले नगरपालिकाले विकासका लागि केन्द्र सरकारबाट पाउने रकममा आफूले पाउने अंश वृद्धि गराउन वा आफ्नो क्षेत्रबाट संकलित राजस्व वृद्धि गर्न सक्नुपर्छ । नत्र केन्द्रीय कार्यक्रम नै बढी आकर्षित गरी सफल कार्यान्वयन गर्नुपर्ने हुन्छ । आफ्नो नेतृत्व सुदृढ गर्न पनि मेयरहरु केन्द्रीय कार्यक्रम बढी ल्याएर त्यसको सफल कार्यान्वयन गर्न गम्भीर भएको देखिन्छ ।

दक्षिण अफ्रिकामा स्थानीय तहलाई प्रत्यायोजित संवैधानिक अधिकार प्रदेश सरकारलाई दिइएको भन्दा बढी छ । सबै स्थानीय सरकार अर्थात् नगरपालिकामा दिइएको अधिकार समान भए पनि तिनको आकार, राजस्वको स्रोत र विकासको स्तर फरक छ । यही कारण उनीहरु आ ँनो राजनीतिक र आर्थिक अधिकार कार्यान्वयन गर्ने पक्षमा समान छैनन् । कम स्रोत र क्षमता भएका स्थानीय सरकारलाई अधिकार प्रयोग गर्न गाह्रो छ । उनीहरूले राजनीतिक रूपमा पाएको स्वायत्तता पनि उपयोग गर्न पाएका छैनन् । संविधानले दिएको अधिकारका कारण संघीय सरकारले गरेका निर्णयले कहिलेकाहीँ नगरपालिकालाई समस्यामा पारेको देखिन्छ । उदाहरणका लागि सन् २००० को चुनावपछि केन्द्रीय सरकारले खानेपानी र विद्युतमा अनुदान दिने घोषणा गर्यो । यसको कार्यान्वयन गर्न नगरपालिकाहरूलाई केन्द्रले ठूलो परिमाणमा अनुदान उपलब्ध गरायो । नगरपालिकाले पनि यसका लागि अनुदान उपलब्ध गराउनुपर्ने निर्णय गर्यो । जसले गर्दा नगरपालिकामा वित्तीय समायोजन गर्नुपर्ने आवश्यकता पर्यो । र, अरु विकासका कार्यक्रम कटौती गर्नुपर्ने बाध्यता आइपर्यो । साझा अधिकार प्रयोगमा पनि कहिलेकाहीँ समस्या देखिएको छ । दक्षिण अफ्रिकामा आवास संघ र प्रदेशको साझा अधिकारभित्र पर्छ । कार्यान्वयनको जिम्मेवारी भने नगरपालिकालाई दिइएको छ । तर, नगरपालिकामा आवाससँग सम्बन्धित वित्तीय र नीतिगत निर्णय लिने अधिकार छैन । यस्तो अवस्थामा आवाससँग सम्बन्धित कार्यान्वयन नगर पालिका र प्रादेशिक सरकार भिन्न पार्टीको हुँदा बेबारिसे भएको पाइएको छ ।

> दक्षिण अफ्रिकामा स्थानीय तहलाई प्रत्यायोजित संवैधानिक अधिकार प्रदेश सरकारलाई दिइएको भन्दा बढी छ । सबै स्थानीय सरकार अर्थात् नगरपालिकामा दिइएको अधिकार समान भए पनि तिनको आकार, राजस्वको स्रोत र विकासको स्तर फरक छ । यही कारण उनीहरू आफ्नो राजनीतिक र आर्थिक अधिकार कार्यान्वयन गर्ने पक्षमा समान छैनन् । कम स्रोत र क्षमता भएका स्थानीय सरकारलाई अधिकार प्रयोग गर्न गाह्रो छ । उनीहरूले राजनीतिक रूपमा पाएको स्वायत्तता पनि उपयोग गर्न पाएका छैनन् । संविधानले दिएको अधिकारका कारण संघीय सरकारले गरेका निर्णयले कहिलेकाहीँ नगरपालिकालाई समस्यामा पारेको देखिन्छ ।

अधिकार धेरै प्राप्त भए पनि दक्षिण अफ्रिकामा विभिन्न तहका प्राविधिक र प्रशासनिक कर्मचारीको क्षमता कमजोर छ । यही कारण नगरपालिकाको कार्यान्वयन क्षमता कमजोर देखिएको छ । यस अतिरिक्त कर्मचारी नियुक्तिमा राजनीतिक हस्तक्षेप हुनु र यससम्बन्धी व्यवस्था प्रतिस्पर्धी तथा पारदर्शी छैन । यसले कर्मचारीको क्षमतामा निकै ह्रास देखिएको छ । विकेन्द्रीकृत अधिकार जिम्मेवारीपूर्वक पूरा गर्न कर्मचारीको क्षमता ठूलै तगारोको रूपमा देखिएको छ ।

अधिकार विकेन्द्रीकरणसँगै निर्वाचित वा मनोनित नेता तथा पदाधिकारीलाई प्रभावकारी संयन्त्र निर्माण गरी जिम्मेवार बनाउन सक्नुपर्छ । भ्रष्टाचार नियन्त्रण र कानूनअनुसार काम गर्न प्रोत्साहित गर्न सकिएन भने विकास निर्माण र जनतालाई सेवा प्रदान गर्ने काम कमजोर हुन्छ । प्रभावकारी संयन्त्रको अभाव र विकासे योजना तर्जुमा तथा कार्यान्वयनमा जनताको सहभागिता कम भएकाले दक्षिण अफ्रिकामा नगरपालिकाको प्रभाविकारितामा ह्रास आएको देखिन्छ ।

स्वीट्जरल्याण्डमा नगरपालिकाको कामप्रति जनता सन्तुष्ट देखिन्छन् । नगरपालिकाको काममा जनता पनि निकै सहभागी हुने गरेका छन् । तर, पछिल्ला दिनमा समस्या देखिन थालेको छ । संघीय सरकारले नगरपालिकालाई कामको जिम्मेवारी थप्दैछ । तर, थपिएका कतिपय काम नगरपालिकालाई स्वतन्त्र रूपले कार्यान्वयन गर्न नदिई ऐन कानूनमार्फत् नियन्त्रण गर्न खोजेको देखिन्छ । यसले नगरपालिकाको स्वायत्ततामा केही संकुचन ल्याएको अनुभव भएको छ ।

पछिल्ला दिनमा क्यान्टोन (नगरपालिका र संघबीचको सरकार) र नगरपालिकाको कामको जिम्मेवारीमा दोहोरोपन देखिएको छ । यसले क्यान्टोन र नगरपालिकाबीच स्रोत बाँडफाँडमा समस्या देखिने गरेको छ । स्रोत बाँडफाँड पनि कम पारदर्शी देखिन्छ ।

स्वीट्जरल्याण्डमा राजनीतिक नेतृत्वमा आउन खोज्ने मानिसको कमी देखिन्छ । ठूला सहरमा राजनीतिक पद बढी सम्मानजनक हुने र साना नगरपालिकामा कामको चाप कम हुने हुँदा राजनीतिक नेतृत्व लिन चाहनेको खासै अभाव छैन । तर, मझौला सहरमा भने नेतृत्व गर्न चाहने व्यक्तिको अभाव देखिन्छ ।

त्यहाँ विभिन्न तहका सरकारबीच समस्या देखा परेको थियो । समस्या समाधान गर्न उनीहरूबीच समन्वय गर्न तीनै तहको प्रतिनिधित्व हुने गरी सन् २००९ मा एक त्रिपक्षीय समिति गठन गरिएको छ । यसले आइपरेका समस्या प्रभावकारी रूपमा समन्वय गर्ने कोसिस पनि गरेको छ । कहिलेकाहीँ तेस्रो तहको सरकार बढी अधिकार सम्पन्न हुँदा पनि समस्या देखिएको छ । ब्राजिलमा कुनै नगरपालिकाले प्रदेशको हितविपरीत काम गरे वा अन्य नगरपालिकालाई नकारात्मक प्रभाव पारे पनि प्रदेश सरकारले समन्वय गर्न सक्दैन ।

-अर्थनीतिबाट

धन्यवाद दिँदै, बधाई लिँदै

मकवानपुरमा २१ मंसिरमा सम्पन्न प्रतिनीधिसभा र प्रदेशसभा निर्वाच सकिएपछि बाम गठबन्धनकोतर्फबाट प्रतिनीधिसभा सांसदमा निर्वाचित एमालेका **विरोध खतिवडा** र प्रदेशसभा सांसदमा निर्वाचित माओवादी केन्द्रकी **कुमारी मोक्तान** अहिले आ–आफ्नो क्षेत्रमा मतदातालाई धन्यवाद दिन र मतदाताको बधाई लिन व्यस्थ छन् । प्रस्तुत छ, सोही कार्यक्रमका फोटोहरू साथमा कार्यकताहरू । ***फोटोः फेसबुकबाट***

फाखेलको गुप्तेश्वरी गुफा ओझेलमा पर्‍यो

◆ मञ्जरी बलामी

भौगोलिक हिसाबले राजधानीसंग एकदमै नजिक रूपमा जोडिएको इन्द्रसरोवर गाउँपालिकाको वडा नं ५ फाखेल मकवानपुरको मधुवन सिमपानीमा रहेको पबित्र धार्मिक स्थल तथा ऐतिहासिक गुप्तेश्वरी गुफा बत्तिमुनिको अँध्यारो भने झै भएको छ । गुफाको शिरमा रहेको चन्द्रागिरि डाँडाको भालेश्वर भने मानब निर्मित सौन्दर्यताको कारण एकदमै बिकास भै रहेको छ तर प्राकृतिक रूपमा नै निर्मित उक्त ऐतिहासिक गुफा भने प्राकृतिक सौन्दर्यतालाई प्रबर्द्धन र सम्बर्द्धनको अभाव झेल्दै आम जनमानसको मष्तिस्कबाट हराउँदै छ ।

हरेक बर्षको मंसिर पुर्णिमाको दिनमा मेला लाग्ने उक्त गुफामा स्थानियको भनाई अनुसार विं.स. १९८८ सालदेखि नै मंसिर पूर्णिमाको दिन जात्रा लाग्ने गरेको हो । पूर्णिमाको अघिल्लो दिनमा नै गुप्तेश्वर गुफामा गई रातभरि जाग्राम बसी भोलिपल्ट बत्ती बाल्ने गरिन्छ । परापूर्व कालमा एक श्रीमान श्रीमतीको विहे भएको २० वर्ष हुदा पनि कुनै सन्तान नभएकोले उसको श्रीमती गुप्तेश्वर मन्दिरमा गई पुजा गरेपछि सन्तान भएको भन्ने जन विश्वास रहि आएको छ । जन विश्वास अनुसार यस गुफाभित्र दुध पोखरी र पानी पोखरी समेत रहेको भनाई छ ।

वि.सं. २०७३ सालको मंसिर पुर्णिमामा भएको गुप्तेश्वरी मेलामा आयोजीत बृहत् सास्कृतिक कार्यक्रममा बोल्दै हालका गाउपालिका अध्यक्ष जिवन लामाले 'गुफामा आउने जाने बाटोहरूको समस्या भएको कारण बाटो विकास गर्न आˆनो ध्यान गएको र आ.ब. २०७३/०७४को गाउँ परिषदमा बजेट बिनियोजन गर्ने' बताएका थिए । अहिले उक्त कार्य के भयो भनी

प्रश्न गर्दा उनले 'गुप्तेश्वरी गुफाको संरक्षणको लागि यो बर्ष गाउँपालिकाले ६ लाख रूपैया बिनियोजन गरेको छ' ।

यसो त यो बर्षको मंसिर पुर्णिमामा भएको गुप्तेश्वरी मेलामा गएका दर्शनार्थीहरूले गुफाको बिकासमा खासै भिन्नता भने पाएनन् । पहिले गा.बि.स हुँदा उक्त गुफाको बिकासका लागि गरिएका प्रतिबद्धताहरू पुरा गर्न निरन्तर रूपमा लागि पर्ने पनि लामाले बताए । गुफामा जाने बाटो साँघुरो भएकोले आगामी बर्षमा स्तरीय रूपमा आवतजावत गर्न फराकिलो बनाउनका लागि योजना ल्याउने प्रतिबद्धता समेत उनले ब्यक्त गरे ।

साबिकको फाखेल गा.बि.स. र हालको इन्द्रसरोवर गाउपालिका अन्तरगत वडा नम्बर ५, चखेल सिम्पानीमा रहेको मन्दिरलाई प्रचारप्रसार गर्नका लागि मधुबन चन्द्रागिरी क्लबले प्रयास भने नगरेको होइन । जात्राको अवसर पारी गुप्तेश्वरी गुफा संरक्षण समिति र मधुवन चन्द्रागीरि क्लबले र प्रेम लोप्चन, इन्दिरा गोले, स्थानीय गायक राजु लामा, इन्द्रसरोवर अनलाइन दोहोरी साँझ र इन्द्रेणी समूह लगायतको प्रस्तुतिको साथमा मेलालाइ भब्य र सभ्य बनाउनुका साथै मन्दिर संरक्षण संमबर्द्धन तथा प्रचार गर्ने प्रयासमा लागिरहेको छ । फडाँनीबाट स्थानीय डाँडाकाडाहरू रक्षा गर्ने, गाउँको मठमन्दिर, गुफाहरू संरक्षण र बिकास गर्ने तथा गाउलाई पर्यटकीय क्षेत्रको रूपमा बिकास गर्ने योजना रहेको मधुवन चन्द्रागिरी क्लबका सदस्य रामकृष्ण डिम्डुङले बताए ।

गाउँठाउँमा भएका धार्मिक तथा प्राकृतिक सम्पदाहरूको संरक्षण र सम्बर्द्धन गरी पर्यटकिय स्थलको रूपमा प्रचार गर्न सकेमा गाउँठाउँको बिकास संगै ग्रामिण क्षेत्रको आर्थिक बृद्धि र बिकासमा सहयोग पुग्ने स्थानीयहरू बताउँछन् ।

प्रदेश सरकारमा मकवानपुरका को–को छन् मन्त्रीको लाइनमा

◆ विकास संवाददाता

प्रतिनिधि तथा प्रदेशसभाको निर्वाचन परिणाम आईसकेको छ । अब केन्द्रीय सरकार र प्रदेश सरकार निर्माण लागि दलहरूले आफ्नो तयारी सुरू गरिसकेको छ ।

यसैबिच प्रदेश नंबर ३ को विषयमा समेत चर्चा परिचर्चा सुरू भैसकेको छ । प्रदेश नंबर ३ मा एमाले र माओवादीले दुई तिहाई सिट प्राप्त गरिसकेको कारण उनीहरूले सरकार बनाउने निश्चित भैसकेको छ । प्रदेश नंबर ३ को मकवानपुरमा पनि अब मकवानपुरबाट प्रदेश सरकारमा कस्को प्रवश होला भन्ने चर्चा सुरू भैसकेको छ । मकवानपुरको राजनीति इतिहाँसमा वाम बर्चश्व रहदै आएपनि हालसम्म केन्द्रीय सरकारमा कहिल्यैपनि मन्त्री बन्ने अवसर प्राप्त भने गर्न सकेको थिएन् ।

तर यो पटक प्रदेश तथा केन्द्रको सरकारमा वाम गठवन्धनले मन्त्री पाउनुपर्ने दवाव केन्द्रीय कमिटिलाई दिएको एमाले तथा माओवादी मकवानपुरले जनाएका छन् । प्रदेश सभाको चार वटा क्षेत्र रहेको मकवानपुरका वाम गठवन्धनको तर्फबाट प्रतिनिधिसभा क्षेत्र नंबर १ को (क) बाट माओवादी केन्द्रका प्रेमबहादुर पुलामी, (ख) बाट एमालेका डोरमणी पौडेल तथा प्रतिनिधिसभा क्षेत्र नंबर २ (क) बाट माओवादीकी कुमारी मोक्तान विजयी भएका थिए । यि तिनजना विजयी उम्मेद्वार मध्येबाट कस्ले प्रदेशसभाको मन्त्री हुने मौका प्राप्त गर्ने हो भन्ने विषयले मकवानपुरे राजनीति यतिबेला तातेको छ ।

प्रेमबहादुर पुलामीः

प्रेमबहादुर पुलामीले दुई पटक संसदीय निर्वाचनमा पाइला राख्न सफल भएका माओवादी मकवानपुरका नेता हुन् । उनी हाल मकवानपुरको पार्टी संयोजक समेत रहेका छन् । लडाकु पृष्टभुमीबाट राजनीतिमा आएका पुलामी माओवादी केन्द्रमा प्रचण्डका विश्वासपात्रको रूपमा लिने गरिन्छ । पार्टी विभिन्न समुहमा विभाजन भएको समयमा मकवानपुरे माओवादीको कमाण्ड सम्हालेको उनलाई हाल मकवानपुरको प्रदेशसभामा दुई क्षेत्र माओवादी केन्द्रलाई जिताउने जस पनि छ । यदि माओवादी केन्द्रबाट प्रदेशसभामा प्रतिनिधित्वको अवसर पाएमा पुलामीको नाम अग्रपङ्तीमा आउने संभावना प्रवल छ ।

डोरमणी पौडेलः

डोरमणी पौडेल एमालेका प्रदेश नंबर ३ का सदस्य हुन् । गत बैशाखमा सम्पन्न स्थानीय तहको निर्वाचन हुनु पुर्वसम्म नेपाल नगरपालिका संघका अध्यक्ष रहेका पौडेल नेपालमा चर्चित ब्यक्ति समेत हुन् ।

हेटौंडा नगरको दुई पटक मेयर भएका उनको विकास मोडललाई नेपालका धेरै नगरपालिकाहरूले फलो गरेका छन् । एमालेभित्र समेत उच्च स्तरीय नेताहरूको निकट रहेका पौडेलले नेपालमा संघियता कार्यन्वयनको सवालमा बनेको उच्च स्तरीय आयोगमा बसेर काम गरेको अनुभव पनि रहेको छ ।

पौडेलको सबालमा मन्त्री लगभग निश्चित छ भन्ने बहस पनि सुरू भैसकेको छ । प्रदेश नंबर ३ मा एमालेको बहुमत आएको र पौडेललाई केन्द्रबाट मन्त्री बन्नेगरि प्रयास सुरू गरिएकोले उनले शहरी विकास या स्थानीय विकास मन्त्रीमध्ये एक पाउने संभावना उच्च रहेको एमाले श्रोतको दाबी छ ।

कुमारी मोक्तानः

माओवादी केन्द्रकी पोलिटब्युरो सदस्य समेत रहेकी कुमारी मोक्तान पनि यो पटक प्रदेश सरकारमा मन्त्री बन्ने संभावना रहेकी ब्यक्ति हुन् । पटक पटक सांसद भैसकेको अनुभव हाँसिल गरेकि मोक्तानलाई यो पटक भने मन्त्री बनाउन सकिने माओवादी श्रोतको भनाई छ ।

उनलाई महिला सहभागिताको समेत फाईदा रहेको र पोलिटब्युरो सदस्य भएको कारण पनि केन्द्रमा राम्रो पहुँच रहेकोले उनको पनि उच्च संभावना रहेको छ ।

नेपालको संसदीय राजनीतिमा मकवानपुरले जहिल्यैपनि जनप्रतिनिधि कम्युनिष्टहरूलाई चुन्ने गरेको तर कम्युनिष्ट् पार्टीहरूले भने मकवानपुरको प्रतिनिधिलाई वास्ता नगर्ने गरेको आरोप लाग्दै आएको मकवानपुरको कम्युनिष्ट पार्टीको लागि यो पटकको परिक्षा सबैभन्दा ठुलो प्रतिष्ठाको विषय बनेको छ ।

मकवानपुरमा समानुपातिकमा एमाले अघि कस्को कति मत ?

◆ विकास संवाददाता

गत मंसिर २१ गते भएको प्रतिनिधि तथा प्रदेशसभा निर्वाचनको समानुपातिक तर्फको मत गणना सम्पन्न भएको छ । आज बुधबार सम्पन्न मत परिणाम अनुसार मकवानपुरमा नेकपा एमालेले प्रथम भएको छ ।

एमालेले प्रतिनिधिसभा तर्फ क्षेत्र नंबर १ मा २८ हजार ८ सय ८४ तथा प्रतिनिधिसभा क्षेत्र नंबर २ मा ३० हजार ३ सय ७४ गरि जम्मा ५९ हजार १ सय ५८ मत प्राप्त गरेको छ । नेपाली कांग्रेसले प्रतिनिधिसभा निर्वाचन क्षेत्र नंबर १ मा १६ हजार ८ सय २२ तथा क्षेत्र नंबर २ मा २४ हजार २ सय ६३ मत प्राप्त गरि जम्मा ४१ हजार ८५ मत प्राप्त गर्दै दोश्रो भएको छ ।

माओवादी केन्द्रले प्रतिनिधिसभा क्षेत्र नंबर १ मा १५ हजार १ सय ७१ मत तथा क्षेत्र नंबर २ मा १४ हजार १ सय ४ मत गरि २५ हजार ६ सय ४७ मत प्राप्त गरेको छ । चौथो भएको र ाप्रपाले भने क्षेत्र नंबर १ बाट १५ हजार १ सय ७१ मत तथा क्षेत्र नंबर २ बाट ६ हजार ९० मत गरि २१ हजार २ सय ६१ मत प्राप्त गरेको छ भने विवेकशील साझा पार्टीले दुबै क्षेत्र गरि ३ हजार ८ सय ५६ मत प्राप्त गरेको छ ।

प्रदेशसभा तर्फ प्रतिनिधिसभा निर्वाचन क्षेत्र नंबर १ को (क) मा नेकपा एमाले ११ हजार ७ सय १७ मत प्राप्त गरेको छ भने नेपाली कांग्रेसले ९ हजार १ सय ६४, माओवादी केन्द्रले ८ हजार ६ सय ९, राप्रपा ६ हजार ७ सय ८३ तथा विवेकशीलले ५ सय १० मत प्राप्त गरेको छ ।

क्षेत्र (ख) बाट एमाले १४ हजार ५ सय २६, कांग्रेस ७ हजार २ सय ६३, राप्रपा ७ हजार ६ सय ११, माओवादी ४ हजार ३ सय ६२ तथा विवेकशीलले २ हजार ५ सय ४४ मत प्राप्त गरेको छ ।

त्यसैगरी प्रतिनिधिसभा क्षेत्र नंबर २ को प्रदेश (क) मा एमालेको १६ हजार १४ मत आउँदा कांग्रेसको ८ हजार ३ सय ४९ मत प्राप्त भएको छ । माओवादी केन्द्रको ९ हजार ६ सय ४२ मत आएको छ भने राप्रपाको ३ हजार ८ सय ४४ र विवेकशीलको ७ सय ९६ मत आएको छ । त्यसैगरी प्रदेशसभा (ख) मा एमाले ११ हजार ५०, कांग्रेस १३ हजार ६ सय ३८, माओवादी केन्द्र ६ हजार १ सय १२ , राप्रपा २ हजार ४ सय २१ तथा विवेकशीलको ३ सय १८ मत आएको छ ।

वामगठबन्धनद्वारा प्रदेश राजधानी हेटौंडा बनाउन माग

◆ विकास संवाददाता

संयुक्त बाम गठबन्धन निर्वाचन परिचालन समिति, मकवानपुरले ३ नम्बर प्रदेशको राजधानी हेटौंडा बनाउनुपर्ने माग गरेको छ ।

जिल्लाका जनताको भावना अनुरूप र ाजनैतिक दल, सामाजीक संघ संस्था र स्थानिय तहको सरकारका तर्फबाट हेटौंडालाई प्रदेश नं. ३ को राजधानी बनाउनुपर्ने समितिका संयोजक मुनु सिग्देल र सहसंयोजक बलराम बलद्वारा जारी बिज्ञप्तीमा जनाईको छ । राजधानी बनाउन सरोकार समिति समेत गठनगरी माग गरिदैं आएको भन्दै समितिले तत्कालीन सरकारले हेटौंडालाई प्रदेशको अस्थायी राजधानी तोकिसकेको भनि निर्वाचन प्रचारवाजीको विषय बनाएकोमा बिरोध समेत गरेको छ । तयारी गर्दै गरेको हुँदा हेटौंडालाई प्रदेश नं. ३ को राजधानी बनाउनको लागि तुरून्त निर्णय गर्न जोडदार माग गर्दछ' बिज्ञप्तीमा भनिएको छ ।

त्यसैगरी प्रतिनिधिसभा तथा प्रदेशसभाको निर्वाचन २०७४ मा बाम गठबन्धनका उम्मेद्वार हरूलाई प्रत्यक्षतर्फ तथा समानुपातिक तर्फ मतदान गर्नुहुने सम्पूर्ण मकवानपुरबासी, गठबन्धनका सम्पूर्ण सदस्य तथा पार्टी कमिटीहरू, निर्वाचन आयोग, कर्मचारी, सुरक्षा निकाय, राष्ट्रिय र अन्तराष्ट्रिय पर्यवेक्षक, सञ्चारकर्मीलगायतलाई धन्यवाद तथा आभार प्रकट गरेको छ ।

१ हजार ९ सय जनाको दन्त उपचार

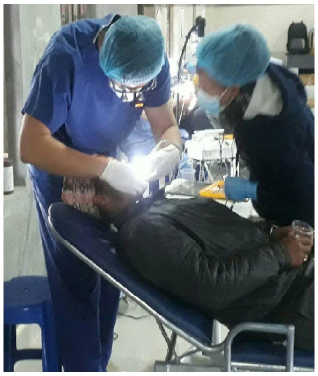

◆ विकास संवाददाता

लायन्स क्लब अफ पिस थाहा, लियो क्लब अफ पिस थाहा र जनकल्याण माध्यमिक विद्यालयको आयोजना तथा अराउण्ड गुड पिपुलको प्राबिधिक सहयोगमा थाहा नगरपालिकामा संचालित एक हप्ते निःशुल्क दन्त शिविरमा १ हजार ९ सय जनाको दन्त उपचार गरिएको छ ।

मंसिर ११ देखि १६ गतेसम्म संचालित शिविरमा दाँतको समस्याबाट पीडित बिरामीहरूलाई आवस्यकता अनुसार दन्त परिक्षण, दाँतमा सिमेन्ट भर्ने, दाँत निकाल्ने, दाँत सफा गर्ने सुबिधा उपलब्ध गराइएको लियो क्लव अफ पिस थाहाका अध्यक्ष अनित विष्टले बताए ।

जनकल्याणले स्वर्ण महोत्सव मनाउने

◆ विकास संवाददाता

थाहा नगरपालिका वडा नम्बर ३ मा रहेको जनकल्याण माध्यामिक विद्यालयले स्वर्ण महोत्सव आयोजना गर्ने भएको छ । वि.सं. २०२५ सालमा घट्टेचौरमा स्थापना भएको जन कल्याणले महोत्सव मनाउन लागेको हो । २९ मंसिरमा जन कल्याणमा माविमा भएको सरोकारवालाहरूको भेलाले आगामी १५ माघदेखि २१ गतेसम्म सप्ताहव्यापी रूपमा स्वर्ण महोत्सव मनाउन लागेको हो ।

विद्यलयले सप्ताहव्यापी कार्यक्रम अन्तर्गत एकल गायन, नृत्य, एथलेक्टिक्स, जिल्ला स्तरीय भलिवल, स्मारिका प्रकाशनलगायत गर्ने प्रधानाध्यापक सानोभाइ कार्कीले जाकारी दिए । २९ मंसिरमा थाहा नगरपालिकाका उपप्रमुख खड्ग गोपालीको प्रमुख आतिथ्यता तथा जनकल्याण माध्यमिक विद्यालय व्यवस्थापन समितिका अध्यक्ष राजीव कुमार स्याङ्तानको सभाध्यक्षतामा भेला भएको थियो । भेलाले विद्यालय व्यवस्थापन समिति अध्यक्ष स्याङ्तानको अध्यक्षता १ सय ५१ सदस्यीय मूल समारोह समिति गठन गरेको छ ।

कार्यक्रममा बोल्दै प्रमुख अतिथि गोपालीले समारोहलाई सभ्य र भव्य बनाउनका लागि आफुले जस्तो सुकै सहयोग गर्न तयार रहेको बताए । भेलाले स्मारिका प्रकाशन समिति, साँस्कृतिक व्यवस्थापन समिति, खेलकुद परिचालन समिति, मञ्च ब्यवस्थापन समिति, स्वास्थ्य तथा सरसफाइ समिति, अतिथि सत्कार, हाजिरीजवाफ सञ्चालन समिति, सम्पर्क समिति, प्रचारप्रसार समिति लगायत १७ वटा उपसमिति गठन गरेको छ ।

कार्यक्रममा विद्यालय सेवा क्षेत्रका जनप्रनिधि, विद्यालय ब्यवस्थापन समितिका पदाधिकारीहरू, शिक्षक, विद्यार्थी, अभिभावक, पूर्व बिद्यालय व्यवस्थापन समितिका पदाधिकारीहरू, पूर्वशिक्षकहरू, पूर्वबिद्यार्थीहरू, सञ्चारकर्मी, समाजसेवी, बुद्धिजिवि लगायतकाको सहभागी थिए ।

कर तिर्न अटेर .. ..

दायरामा ल्याइने बताए । नगरका सबै क्षेत्रमा कर शिक्षाका कार्यक्रमहरू पनि संचालन गर्नु आवश्यक रहेको अध्यक्ष श्रेष्ठको भनाइ छ ।

पानोरमा रिसोर्ट दामनका लेखापाल बसन्त भण्डारीले भने-‘रिसोर्टले कर तिरे नतिरेको विषयमा हेड अफिमै थाहा हुन्छ ।’ उनले भने-‘कहाँ कहाँ कर तिर्नुपर्छ सबै हेड अफिसले तिर्छ ।’

थाहा नगरपालिकाले नगर क्षेत्रमा संचालनमा रहेका होटलको क्षमता, स्तर, होटलको उपलब्ध सेवा र होटल परिसरको क्षेत्रफल तथा व्यवशायको किसिमको आधार व्यवशाय कर लगाउँदै आएको छ ।

आखिरमा तिर्नै पर्छ-‘कर’

नगरसभाबाट पारित भएको कर एक न एक दिन तिर्नै पर्दछ । अहिले सरकारको तीन तह मध्ये सबै भन्दा तल्लो तहको सरकारको रूपमा रहेको गाउँपालिका र नगरपालिका नै हो । तसर्थ नेपालको संविधान अनुसार स्थानीय सरकारको रूपमा रहेको नगरपालिकाले गरेको निर्णय नगरले जुनसुकै हालतमा पनि कार्यान्वयन गराउन कै लागि गरेको हुन्छ । कर तिर्न अटेर गर्नेलाई कानूनी दायरामा नगरले ल्याएरै छाड्छ ।

सरकारले जारी गरेको स्थानीय सरकार संचालन ऐन २०७४ अनुसार पनि व्यवशाय कर स्थानीय तहले नै असुल्ने उल्लेख छ । ऐनको परिच्छेद ९ मा गाउँपालिका तथा नगरपालिकाको वित्तिय क्षेत्र अधिकार भित्र व्यवशाय कर रहेको छ । क्षेत्र अधिकार भित्र बहाल कर लगायत, भूमी कर, घरजग्गा कर, पार्किङ शुल्कलगायत लगाउन सक्ने स्पष्ट रूपमा कानूनी व्यवस्था छ ।

साहित्यकार विर्खे अञ्जान सिक्किममा सम्मानित

◆ विकास संवाददाता

सिक्किममा मकवानपुरका सहत्यिकारहरू सम्मानित भएका छन् ।

नेपाली साहित्य परिषद् सिक्किम तथा किनार प्रकाशन गान्तोकको सँयुक्त आयोजनामा सिक्किममा भएको एक समारोहकाबीच नेपालका साहित्यकारहरू गोर्खे साइँलो, केशवराज आमोदी, लोकनाथ बराल, रामकुमार एलन, हयग्रीव आचार्य, कृष्णप्रसाद दहाल, राजबाबु पहाडी, बिर्खे अञ्जानलगायत सम्मानित भएका छन् । मकवानपुर जिल्लाको उत्तरी क्षेत्रमा बसेर क्रियाशील बिर्खे अञ्जानलाई पनि अभिनन्दन गरिएको हो । अञ्जानका दुई कृती प्रकाशनमा छ ।

मकवानपुर जिल्लाबाट प्रकाशित भएको पहिलो समालोचना ग्रन्थ शल्यत्रिया र अवसान सपना कविता संग्रह अहिले चर्चामा छ । यसका अतिरिक्त उनको आधा दर्जन सहलेखन किताब प्रकाशन भएको छ ।

नेपाली साहित्य परिषद्का अध्यक्ष रूद्र पौडेलको सभाध्यक्षतामा संचालन भएको कार्यक्रममा सिक्किम बिधान सभाका अध्यक्ष केएन राइको प्रमुख आथिथ्यतामा भएको थियो ।

दुईदिने गोष्ठी सकियो

◆ विकास संवाददाता

थाहा नगरपालिका वडा नम्बर २ मा वडास्तरीय स्वास्थ्य अभिमुखीकरण तथा योजना तर्जुमा सम्बन्धी दुईदिने गोष्ठी सम्पन्न भएको छ ।

युएसएआइडी हेल्थ फर लाइफको आर्थिक तथा प्राविधिक सहयोग र थाहा नगरपालिका स्वास्थ्य शाखाको आयोजनामा गोष्ठी भएको हो । थाहा-२ नम्बर वडा अध्यक्ष गुप्त कार्कीको विशेष उपस्थितीमा भएको कार्यक्रममा पालुङ स्वास्थ्य चौकी प्रमुख तथा वडाका सरोकारवलाहरूको सहभागिता रहेको थियो ।

तालिमका सहभागीहरूलाई हेल्थ फर लाईफका पालुङ क्लबष्टर कार्यक्रम संयोजक दीपाली थापाले सहजीकरण गरेकी थिइन् । कार्यक्रममा थाहा नगर पालिका स्वास्थ्य शाखा संयोजक मेघराज बलामी, सूचना अधिकारी सुरजकुमार भुजेललगायतकाको उपस्थिती रहेको थियो ।

चित्लाङमा पर्यटक बढे

◆ विकास संवाददाता

मकवानपुर चित्लाङको ‘होमस्टे’ अहिले आन्तरिक तथा बाह्य पर्यटकको आकर्षणको केन्द्र बन्दै गएको छ । राजधानीको धूलो र धूवाँबाट मुक्त हुन आन्तरिक र बाहय पर्यटक स्वच्छ र स्वस्थ वातावरण खोज्दै चित्लाङका होमस्टेमा पुग्ने गरेका छन् । यहाँका होमस्टे पर्यटकहरूले खचाखच हुन थालेपछि व्यवसायी पनि उत्साही छन् । ‘अहिले होमस्टेमा बस्नेको संख्या पहिलाभन्दा निकै बढेको छ,’ चित्लाङे काजी होमस्टेका सञ्चालक रामकृष्ण बस्नेतले भने, ‘शुक्रबार र शनिबार त झनै धेरै पर्यटक आउँछन्, सबै होमस्टे भरिएर रिसोर्टतिर पनि पठाउनुपर्ने अवस्था छ ।’

चित्लाङमा अहिले करिब एक दर्जन होमस्टे सञ्चालनमा छन् । १५ जनादेखि सय जनासम्म अट्ने होमस्टेहरु सञ्चालनमा छन् । ‘सबै होमस्टेहरूमा गरी करिब २ सय जनालाई खाना बस्न दिन सक्ने क्षमताको छ,’ होमस्टे व्यवस्थापन समितिका सचिवसमेत रहेका काजी होमस्टेका सञ्चालक बस्नेतले भने, ‘ठूलो समूहमा आएका पाहुनाहरूलाई राख्न नसक्ने अवस्था छ । पर्यटक थपिएसँगै होमस्टे पनि थप्नुपर्ने भएको छ ।’ तत्कालीन जिविस मकवानपुरको सहयोगमा चित्लाङका स्थानीयलाई तालिम दिएर होमस्टे सुरू गरिएको थियो । २०६८ सालमा चित्लाङमा ४ वटा घर यसमा सहभागी थिए । त्यसयता आधा दर्जन थपिए पनि पर्यटकको भारलाई थेग्न भने सकेका छैनन् । डेढ सय जनाको टोली बास बस्न आए भने सबैलाई एउटै समूहको घरमा राख्न सकिँदैन । एउटा समूहदेखि अर्कोसम्म पुग्न टाढा हिँड्नुपर्छ । पर्यटकहरु बाँडिएर बस्न रूचाउँदैनन् ।

थाहानगरमा कुक, वेटर र क्रिस्टल गहना तालिम सुरु

◆ विकास संवाददाता

उत्तरी मकवानपुरको थाहा नगरपालिकामा १६० घण्टे कुक तथा वेटर तालिम शुरू भएको छ । व्यवसायिक तथा सीप बिकास तालिम केन्द्रको सहयोग, थाहा नगर उद्योग वाणिज्य संघको समन्वय र हाम्रो प्रशिक्षण सेवा तालिम केन्द्रको आयोजनामा तालिम शुरू भएको हो ।

यस्तै १ हप्ते क्रिस्टल गहना बनाउने तालिम पनि बुधबारबाटै शुरू भएको छ । थाहानगर उद्योग बाणिज्य संघको महिला उद्यमी विकास समितिको व्यवस्थापन, उद्योग विकास शाखा मकवानपुरको आयोजना र मउवा संघ महिला उद्यमी विकास समितिको सहयोगमा तालिम शुरू भएको हो । प्रदिप गिरीले कुक/वेटर तथा शारदा सुबेदीले क्रिस्टल तालिम प्रदान गर्ने थाउवा संघका अध्यक्ष कविराज खत्रीले बताए ।

तालिमको उद्घाटन थाहानगर प्रमुख लवसेर बिष्टले गरेका थिए ।

अब हाम्रै थाहानगरको ओखरबजारमै
छपाईको शुभारम्भ
फ्लेक्स प्रिन्ट
काठमाण्डौं, हेटौंडा धाउनै पर्दैन...
अत्याधुनिक नयाँ मेसीनद्वारा १ घण्टा भित्र बोर्ड,व्यानर तयार
AARAV creation
DESIGN FLEX PRINT PHOTOGRAPHY
Thaha-1, Okharbazar, 9855068340/9802068340
हाम्रा अन्य सेवाहरू
फ्लेक्स प्रिन्ट (व्यानर/साइनबोर्ड)
होडिङ बोर्ड/स्टिकर प्रिन्ट/
फ्लेक्स फोटो/मायाको चिनो तयारी
प्रमाण-पत्र/कदर-पत्र/प्रशंसा पत्र तयारी
कार्यक्रमको व्याच तयारी
विभिन्न डिजाइनका फ्रेमिङ
फोटो स्टुडियो/पि.भि.सी. कार्ड
9855068340/9802068340

थाहा नगरपालिका
थाहा नगर कार्यपालिकाको कार्यालय
इन्द्रायणी चौर, मकवानपुर

कर्मचारी आवश्यकता सम्बन्धी सूचना

(प्रथम पटक सुचना प्रकाशित मिति २०७४।०८।२८)

प्रस्तुत विषयमा यस कार्यालयमा प्राप्त आ.व. २०७४।७५ को स्विकृत वार्षिक कार्यक्रम अनुसार यस थाहा नगरपालिका भित्र रहेका स्वस्थ्य संस्थामन बर्थिङ सेन्टर अ.न.मी. तथा शहरी स्वास्थ्य केन्द्रका लागि अ.न.मी. पदमा करार सेवामा लिइ मिति २०७५ साल आषाढ मसान्त सम्मका लागि काम लगाउनु पर्ने भएकोले योग्यता पुगेको नेपाली नागरिकहरुले यो सुचना प्रकाशन भएको मितिले १५ दिनभित्र नियमानुसार उल्लेख भएको दस्तुर रु. ५०० बैंक दाखिला वा थाहा नगरपालिकाको कार्यालयमा नगदै रकम जम्मा गर्ने गरी दरखास्त दिनु हुन सम्बन्धित सबैको जानकारीको लगि यो सुचना प्रकाशित गरिएको छ ।

सुचना नं.	पदको नाम	संख्या	आवश्यक शैक्षिक	पदपुर्ति गरिने स्वास्थ्य
०१।२०७४।७५	अ.न.मी.	४(चार)	मान्यताप्राप्त शिक्षण संस्था बाट अ.न.मी.पास गरेको	बज्रबाराही स्वस्थ्य चौकी, पालुङ्ग प्रा.स्वा.के., चित्लाङ स्वास्थ्य चौकी र दामन सहरी स्वास्थ्य केन्द्र

मुख्य जिम्मेवारी

१. दरखास्त फारमसाथ आवश्यक कागजात पेश गर्दा उम्मेदवारले आफुले काम गर्न चाहेको एक मात्र स्वास्थ्य संस्थाबाट अनिवार्य उल्लेख गर्नुपर्नेछ । दरखास्त स्थानीय स्वास्थ्य संस्थामा विहान १० बजेदेखि बेलुका ४ बजेसम्म दर्ता गर्नु पर्नेछ। स्थानीयलाई पहिलो प्राथमिकता दिइनेछ ।

२. सम्पर्क मिति : दरखास्त दिने अन्तिम मितिको भोलिपल्ट तोकिनेछ ।

३. परीक्षा मिति : सम्पर्क मितिको दिन तोकिनेछ, सम्पर्क मितिको दिन सार्वजनिक विदा परेमा उक्त दिनको भोलिपल्टलाई सम्पर्क मिति मानिने छ ।

४. छनौट प्रकृया : कुल मुल्याङ्कन ५० अंकमा गरिने जसमा अर्न्तवार्ता ३० प्रतिशत, स्थानीयता १० प्रतिशत र अनुभव १० प्रतिशतको आधारमा एकमुष्ट अन्तिम मुल्याङ्कन गरिनेछ ।

५. पेश गर्नु पर्ने आवश्यक कागजातहरु : यस कार्यालयले निर्धारण गरेको ढाचाँको निवेदनमा आफ्नो सम्पुर्ण व्यक्तिगत विवरण, पासपोर्ट साइजको फोटो, अनुभवको प्रमाण, स्थानियताको प्रमाण पुग्ने कागजात, नेपाली नागरिकताको प्रमाणित प्रतिलिपी तथा योग्यताका कागजात राखी पेश गर्नुपर्नेछ, स्पष्ट नभएको निवेदन एवं प्रकृया नपुगेको दरखास्त उपर कुनै कारवाही गरिने छैन।

६. तलब भत्ता बर्थिङ सेन्टरका लागि मासिक बढिमा रु १६,०००/- र शहरी स्वास्थ्य केन्द्रका लागि मासिक शुरु स्केल बाराबर उपलब्ध गराईनेछ । सो भन्दा कम दर रेटमा काम गर्न इच्छुक उमेद्वारलाई प्राथमिकता दिइनेछ । पारिश्रमिक दरखास्तको साथ उल्लेख गरी पेश गर्नुपर्नेछ ।

७. उमेरको हद १८ वर्ष पुरा भई ३५ वर्ष ननाघेको हुनुपर्नेछ ।

८. अन्य कुराहरु सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३ तथा नियमावली २०६४ बमोजिम हुनेछ ।

-प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

हार्दिक बधाई

कृष्ण दाहाल (मकवानपुर-१)

विरोध खतिवडा (मकवानपुर-२)

प्रेम बहादुर पुलामी (मकवानपुर-१ (क)

डोरमणी पौडेल (मकवानपुर-१ (ख)

कुमारी मोक्तान (मकवानपुर-२ (क)

मुलुकमै पहिलो पटक भएको प्रतिनीधिसभा तथा प्रदेशसभामा निर्वाचित हुनु भएका बाम गठबन्धनका सम्पूर्ण विजयी उमेद्वारहरुलाई हार्दिक बधाई व्यक्त गर्दै उमेद्वारहरुलाई यहाँसम्मको सफलताको शिखर चुम्नको लागि मतदान गर्नुहुने सम्पूर्ण मतदाताहरु, चुनावमा अहोरात्र खटिनूहुन सम्पूर्ण कम्रेडहरुलगायत हाम्रा सबै संगठनहरुप्रति हार्दिक आभार व्यक्त गर्दछु ।

cRo'td k|;fb 9sfn
-k'}{cWolf_

नेकपा एमाले
थाहानगर कमिटि

नयाँ व्यवस्थापनसहित शीघ्र खुल्दैछ...

दामन भ्यू टावर एण्ड रिसोर्ट

;Dks{ e/t uf]kfnL

मोवाइल नं. ९८५११२५७०८

होटल प्रकाश इन्टरनेशनल प्रा. ली. द्वारा सञ्चालित

:sfe6/
6ofS6/

/fn/
l6k/

निर्माणसम्बन्धी सम्पूर्ण सेवा

बी . एण्ड पी. निर्माण सेवा

थाहा-६, बज्रबाराही, मकवानपुर

९८५१०६३९४७(प्रदिप), ९८४५४०४३५५(सुरज)

अनलाईनबाटै

ufpF/sf va/, caljZje/

www.bikaskhabar.com

लगअन गर्नुहोस् ।

'तपाई जहाँ, विकासखबर त्यहाँ'
दैनिक कुर्नै पर्दैन
पलपलको खबर....

विकासखबर डट.कम.
इमेल:
bikaskhabar@gmail.com

● ljsf; dN6Ldl8ofsf nflu k|sfzs :सुरजकुमार भुजेल (९८५५०६८६९५)● ;Dkfbs : कुमार नेगी (९८५५०६८०७०)● ;dfrf/ ;Dkfbs ॥ अशोकसुजन श्रेष्ठ (९८५५०६८३५३)● sfof{no : थाहा-४, मकवानपुर● d'b|f : श्रीया अफसेट प्रेस हेटौंडा ● O{d]n॥ bikaskhabargmail.com